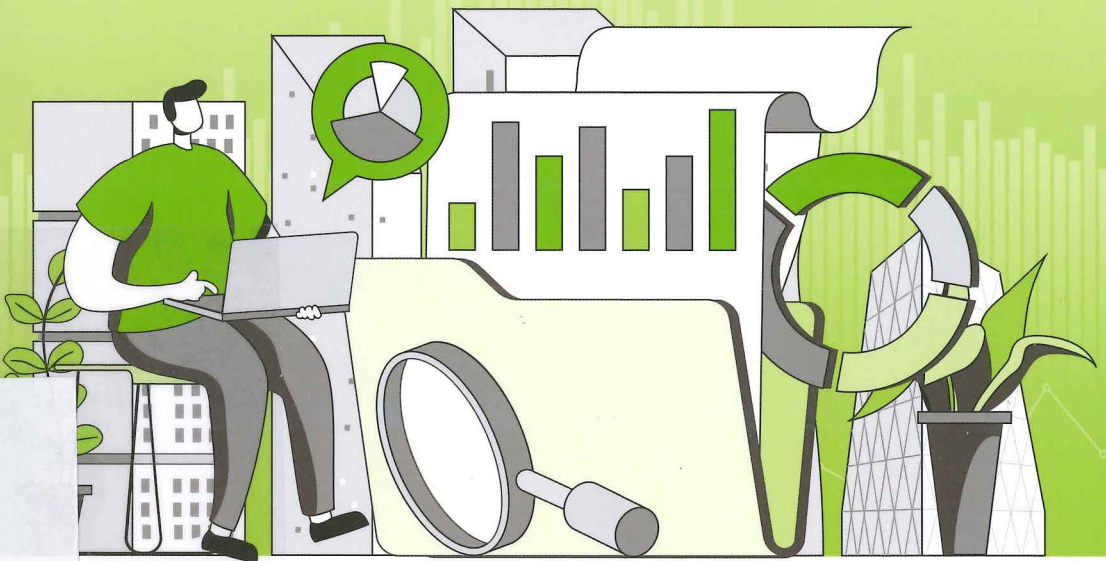

การวิเคราะห์และออกแบบการทดลองด้วย

Minitab

(Analysis and Design of Experiments with Minitab)

เหมาะสำหรับนิสิต นักศึกษา และผู้ที่สนใจทำการทดลองหรือการวิจัยด้วยตัวเอง

รศ. ดร.ยุทธ ไกยวรรณ

6/26/210
15/5/2015
12/20/2009

IDC

PREMIER

มีเพียง “ความรู้” เท่านั้นที่มนุษย์ใช้พลิก “โลก”
และเปลี่ยน “ชีวิต” เราจึงสร้างสรรค์ และส่งมอบ “ความรู้”
ในรูปแบบที่ดีที่สุด เพื่อให้คนไทย “เรียนรู้” ได้ตลอดชีวิต

Only “Knowledge” can help human
change “The World” and “Their Lives”.
With this truth, it drives us to deliver
“Knowledge” for Thai being able to
“Learn” better everyday.

สารบัญ

บทที่ 1 การวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research)	1
คำศัพท์ที่ใช้ในการทดลอง	1
หลักการออกแบบแผนการวิจัยเชิงทดลอง	4
ปัจจัยที่มีผลต่อจำนวนซ้ำในการทดลอง	5
รูปแบบการวิเคราะห์ความแปรปรวน	6
ความแตกต่างของรูปแบบการวิเคราะห์ความแปรปรวน CRD, RCBD และ LS	10
ผังการทดลอง CRD, RCBD และ LS	13
แบบฝึกหัด	14
บทที่ 2 การทดสอบสมมติฐาน (Hypothesis Testing)	17
สมมติฐานการทดลอง (Experimental Hypothesis)	17
การปฏิเสธสมมติฐาน H_0	19
การลดความคลาดเคลื่อน (Error)	20
การทดสอบค่าเฉลี่ยประชากร 1 กลุ่ม กรณีข้อมูลแจกแจงปกติ	21
การทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของประชากร 2 กลุ่ม	38
การทดสอบค่าเฉลี่ยกรณีหน่วยตัวอย่างจับคู่	49
แบบฝึกหัด	53
บทที่ 3 การวิเคราะห์การทดลองแบบสุ่มสมบูรณ์ (Completely Randomized Design: CRD)	57
วิธีสุ่มและผังการทดลอง	58
ตารางการวิเคราะห์ความแปรปรวนของแผนการทดลอง CRD	58
สมมติฐานที่กำหนดของแผนการทดลอง CRD	59
จำนวนทรีตเมนต์	59
การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของรายคู่ทรีตเมนต์	60
ข้อดีและข้อเสียของการวางแผนการทดลองแบบ CRD	60
การสร้างตารางวิเคราะห์ความแปรปรวน CRD	61
การวิเคราะห์การทดลอง CRD ที่คำนวณหาค่าอำนาจการทดสอบ (P)	62
การวิเคราะห์ CRD ที่กำหนดขนาดของตัวอย่างจากสมการ $N - t > 9$	70
แบบฝึกหัด	86

บทที่ 4 การวิเคราะห์การทดลองแบบสุ่มสมบูรณ์ภายในบล็อก (Randomized Complete Block Design: RCBD)..... 89

ลักษณะของแผนการทดลองแบบ RCBD	90
วิธีการสุ่มของ RCBD.....	90
ตารางการวิเคราะห์ความแปรปรวนของแผนการทดลอง RCBD	92
วัตถุประสงค์ของการทดลองแบบ RCBD	92
ข้อดีและข้อเสียของแผนการทดลอง RCBD	93
การสร้างตารางวิเคราะห์ความแปรปรวน RCBD.....	94
การประมาณค่าที่ขาดหายไปของการทดลองแบบ RCBD	120
แบบฝึกหัด	123

บทที่ 5 การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม (Analysis of Covariance: ANCOVA)..... 129

การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมใน CRD	131
การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมใน RCBD	153
แบบฝึกหัด	158

บทที่ 6 การวิเคราะห์แผนการทดลองแบบแฟกทอเรียล (Factorial Experimental Analysis) 163

การจัดการทดลองของแผนการทดลอง.....	164
อิทธิพลหลักและอิทธิพลร่วม	166
การวิเคราะห์ความแปรปรวนแฟกทอเรียลใน CRD	167
การวิเคราะห์ความแปรปรวนแฟกทอเรียลใน RCBD.....	169
การใช้ Minitab วิเคราะห์การทดลองแบบแฟกทอเรียล	172
แบบฝึกหัด	247

บทที่ 7 การวิเคราะห์การทดลองแบบจัตุรัสลาติน (Latin Square: LS)..... 255

ข้อดีและข้อเสียของการจัดการทดลองแบบ LS.....	256
การสุ่มและรูปแบบตารางการวิเคราะห์การทดลอง LS.....	257
ผังการทดลอง LS.....	260
ตัวแบบ (Model).....	261
ความผันแปรที่เกิดขึ้นในการทดลอง LS	261
ตารางการวิเคราะห์ความแปรปรวน LS	262
การวิเคราะห์ความแปรปรวนใน LS	263
แบบฝึกหัด	285

บรรณานุกรม 289

ประวัติย่อผู้เขียน รองศาสตราจารย์ ดร.ยุทธ ใภยวรรณ.....	291